

Groene onverharde openbare ruimte

gezond en klimaatadaptief stadsleven, water bijhouden en beheersen, genieten, bewegen, sociaal en mentaal welbevinden, luchtkwaliteit, geluidskwaliteit, faciliteren, verkoeling

Nabije groene onverharde zone in een stedelijke omgeving. Groene en blauwe elementen, paden en faciliterende infrastructuur worden ingericht en afgestemd op de recreatieve noden van de omgeving.

Voorbeelden zijn stadsparken, pocketpark, stadsbos.

Wat kan je doen voor de natuur?

De natuuroplossing garandeert een basis aan natuurkwaliteit door aan volgende eisen te voldoen:

Gezonde bodem

Vermijd verharding en stimuleer ontharding. Vermijd verstoring en verdichting. Stuur betreding via paden. Voorzie voldoende wortelruimte, koolstof- en vochtgehalte door gezonde en natuurlijke structuren te ontwikkelen. Vanaf aanleg aandacht voor het vermijden van erosie.

Structuurvariatie

Streef naar de aanwezigheid van kruid-, struik- en boomlaag. Gebruik gradiënten in lichtinval en vochtgehalte om diverse habitats te ontwikkelen. Meng boomsoorten i.f.v. klimaatrobustheid.

Goede waterkwaliteit en -kwantiteit

Onthard maximaal met aandacht voor (historische) verontreinigingen. Integreer infiltratie- en retentiestructuren en buffer water vanuit de omgeving en maximaliseer de verblijfstijd van water. Heb aandacht voor afwatering en diminsioneer op piekbuien.

Natuurlijke levensgemeenschappen

Kies voor een gevarieerde soortensamenstelling die aansluit op natuurlijke vegetaties uit de omgeving. Vermijd exoten en cultivars, pas ze enkel toe wanneer inheemse soorten ondermaats zullen gedijen. Bestrijd invasieve soorten.

Duurzaam gebruik

Creëer een gezonde balans tussen mens en natuur in functie van een gezond ecosysteem. Bescherm de wortelruimte tegen overbetreding, gebruik daarvoor eventueel infrastrukturelementen.

Duurzaam beheer

Stimuleer natuurlijke processen (predatie, bestuiving en afbraakprocessen) en vermijd gebruik van pesticiden en afgravingen na realisatie. Beperk maaien en snoeien tot een minimum. Creëer en bewaar altijd enkele wilde plekjes.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale inrichting kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Minder wateroverlast

- Streef naar snel infiltrerende bodems
- Voorzie bufferinfrastructuur (wadi, poel,...) en stem materialisatie, structuur en dimensionering af op piekbuien
- Voorzie (bovengrondse) overloop bij overbelasting

Waterinfiltratie

- Integreer infiltratiestructuren (bv. wadi) en stem omvang af op piekbuien
- Onthard waar mogelijk, verhard enkel functioneel of voorzie waterdoorlatende verharding
- Vang regenwater uit de omgeving op om ter plekke te infiltreren
- Gebruik bodemtextuur om infiltratiesnelheid te sturen
- Maximaliseer koolstofgehalte in de bodem

Luchtkwaliteit

- Streef een hoge densiteit aan bladeren na
- Gebruik soorten die een sterk absorberend vermogen hebben
- Gebruik maximaal muur- en klimgroen
- Behoud voldoende ventilatie zodat uitlaatgassen weg kunnen waaien

Verkoeling

- Voorzie beschaduwde en zachte rustplaatsen
- Mik naar een zo groot mogelijk kruinvolume door bomen bovengronds en ondergronds voldoende ruimte te geven om te ontwikkelen
- Optimaliseer ventilatie
- Maak water bereikbaar
- Zorg dat schaduwbomen nooit water te kort hebben

Therapeutisch effect

- Streef naar een variatie van water en natuurelementen en stimuleer interactie via activiteiten en ontmoetingsplaatsen
- Optimaliseer biodiversiteit en prikkel mensen om het te zien, horen en voelen

Gemeenschap

- Voorzie diverse elementen voor ontmoeting en rust
- Biedt ruimte voor ondernemerschap, markten en evenementen
- Zorg voor toegankelijkheid voor iedereen
- Geef de groene ruimte een duidelijke identiteit

Ontspanning en beweging

- Koppel geïntegreerde paden en rustplaatsen aan parkontwikkeling
- Stimuleer via wegwijzers, wandelroutes en speelaanleidingen met aandacht voor veiligheid
- Koppel educatie en/of spelelementen aan ontharding en/of groene en blauwe elementen

Houd hier zeker rekening mee

laag hoog

Wat is de **natuurlijkheidsgraad** van de natuuroplossing?

Wat is, door de complexiteit, de **nood aan expertise** om de natuuroplossing goed te kunnen ontwikkelen?

Hoeveel aandacht vereist de **voorbereidingsfase** met planning, studie en ontwerpwerk?

Hoeveel aandacht vereist de **uitvoeringsfase** met grondwerken, constructies en aanplantingen?

Hoeveel aandacht vereist de **onderhoudsfase** met beheer en onderhoud na uitvoering?

Wat is de **nood aan participatie** om de natuuroplossing tot zijn recht te laten komen?

Zeer variabel, afhankelijk van grootte, intensiteit gebruik, locatie en ambitieniveau. Doorgaans in stedelijke omgevingen, waar het gepaard gaat met ontwerpen, ontharden, aanplanten en beheren. Planning en aandacht voor bodemontwikkeling en -verontreiniging is essentieel.